

Vattenbruk 2006

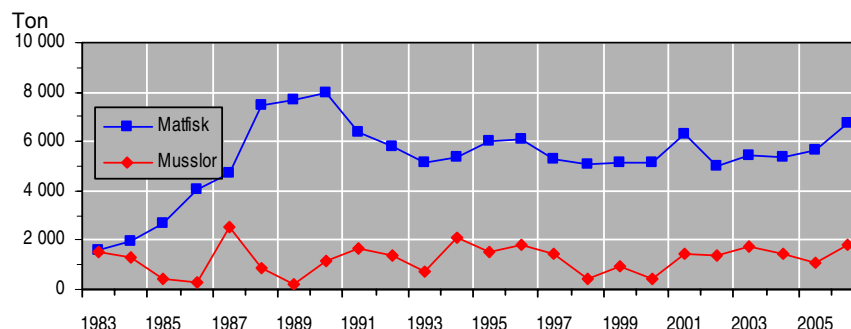
Aquaculture in Sweden in 2006

I korta drag

År 2006 producerades inom svenskt vattenbruk 5 734 ton *matfisk* i slaktad vikt, vilket motsvarar 6 754 ton i beräknad hel färskvikt. Detta är 20 procent högre än 2005 års matfiskproduktion. Den slaktade fisken bestod till 90 procent av regnbåge. Vidare producerades 1 791 ton musslor samt 5 ton kräftor. Det sammanlagda värdet av matfiskproduktionen inom vattenbruket har beräknats till 205 miljoner kronor. Motsvarande värde för 2005 var 156 miljoner kronor.

Produktionen av *sättfisk* skattas till 1 075 ton. Även här är regnbåge den dominerande arten. Värdet av sättfiskproduktionen beräknas till 76 miljoner kronor.

Produktion inom svenskt vattenbruk 1983-2006

FISKERIVERKET

Christina Hallberg, tfn 031-743 04 50,
Christina.Hallberg@fiskeriverket.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Olle Funcke, tfn 019-17 60 51, Olle.Funcke@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Fiskeriverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 17 augusti 2007.

URN:NBN:SE:SCB-2006-JO60SM0601_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Kjell Jansson, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Antal odlingar	3
Produktion	5
Matfisk	5
Sättfisk	6
Matfisk inom havsbruket	6
Försäljningsvärden	8
Matfisk	8
Sättfisk	9
Odlingsanläggningar	9
Sysselsättning	11
Utsättning av lax- och havsöringsungar	11
Tabeller	12
1. Antal laxungar utsatta i älvar och kustområden, 1000-tal	12
2. Antal havsöringsungar utsatta i älvar och kustområden, 1000-tal	12
3. Antal odlingar efter produktionsinriktning 2006	13
4. Matfiskproduktion efter produktionsinriktning, hel färskvikt, ton	13
Fakta om statistiken	14
Detta omfattar statistiken	14
Definitioner och förklaringar	14
Så görs statistiken	15
Statistikens tillförlitlighet	15
Bra att veta	15
Annan statistik	15
In English	16
Summary	16
List of tables	16
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

Antal odlingar

Av de inkomna enkätsvaren härrör 535 från odlingar, som under 2006 bedrev något slag av odling eller hade för avsikt att göra detta i en nära framtid eller som var tillfälligt vilande. Odlingsverksamhet rapporterades från 302 odlingar.

Tablå 1. Antal odlingar inom vattenbruket 2002 - 2006

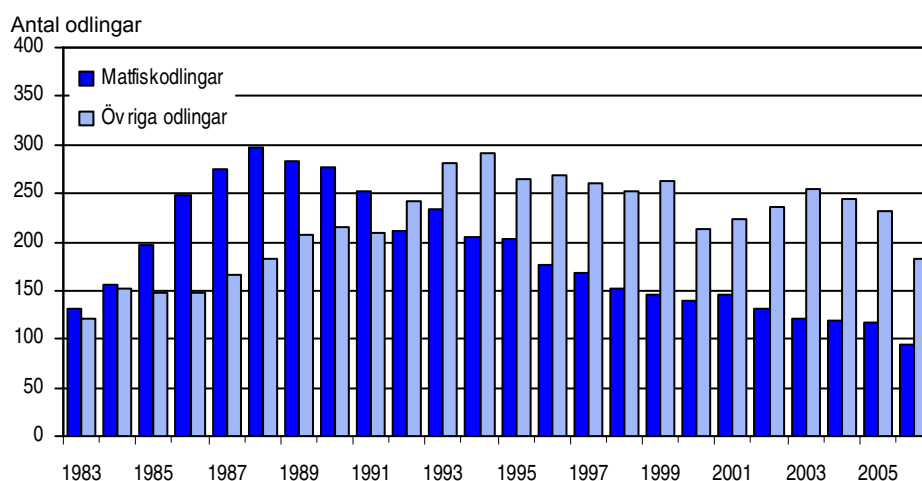
	2002	2003	2004	2005	2006
Aktiva odlingar (matfisk, sättfisk, musslor, ostron eller kräftor)	374	360	361	340	302
Odlingar under uppbyggnad eller vilande odlingar	192	202	191	184	233
Summa odlingar	566	562	552	524	535

Tablå 2. Antal producerande odlingar inom vattenbruket 2002 - 2006

	2002	2003	2004	2005	2006
Odlingar med produktion					
av matfisk	131	122	120	116	95
av sättfisk	98	115	113	113	86
av matkräftor	108	110	105	93	70
av sättkräftor	14	15	9	8	10
av musslor	15	15	17	17	16
av ostron	1	0	1	0	1

I tablå 2 visas antalet odlingar med produktion åren 2002 - 2006. Observera att samma odling kan ingå i flera av tablåraderna. Det gäller t.ex. när både mat- och sättfisk produceras på viss odling. I tablå ingår ej vattenkraftsföretagens odlingar av lax- och havsöringsungar för utsättning huvudsakligen i kompensations syfte. Omfattningen av dessa utsättningar framgår av tabell 1 och tabell 2 på sidan 12.

Vattenbrukets struktur åskådliggörs även av diagrammet på nästa sida. Av matfiskodlarna inriktade sig de flesta på odling av regnbåge, ibland dock i kombination med odling av annan matfisk.

Diagram 2. Antal producerande odlingar inom vattenbruket 1983 - 2006

Antalet *matfisk*- resp *sättfiskodlingar* fördelade efter odlad art framgår av tablå 3.1 resp 3.2 nedan. Odlingar med båda verksamheterna kan ingå i båda tablåerna.

Tablå 3.1. Antal producerande odlingar av matfisk 1997 – 2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Regnbåge	154	131	132	121	128	117	110	103	85	83
Lax	0	0	2	3	1	1	0	0	0	0
Äl	4	3	3	3	3	4	3	2	3	3
Röding	19	25	21	18	23	17	15	15	14	11
Öring	6	11	6	13	10	7	5	6	5	6
Musslor	16	10	12	10	12	15	15	17	17	16
Kräftor	127	124	127	106	98	108	110	105	93	70
Ostron	-	-	-	1	2	1	-	1	-	1

Tablå 3.2. Antal producerande odlingar av sättfisk 2000 – 2006

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Regnbåge	59	64	62	63	67	63	55
Lax	9	10	8	8	10	11	9
Äl	1	1	1	1	1	1	1
Röding	25	26	32	25	22	25	24
Öring	44	54	50	52	50	49	47
Kräftor	12	15	16	13	9	8	10
Övriga	10	13	16	17	17	13	12

Produktion

Genom enkäten insamlades uppgifter om produktionen av matfisk, kräftdjur och blötdjur, d.v.s. om slutprodukter avsedda för konsumtion. Dessutom efterfrågades produktionens försäljningsvärde. Vidare inhämtas fr.o.m. år 2000 uppgifter om produktion för annat ändamål än konsumtion. Dessa uppgifter ingår i tablåerna över sättfiskproduktion. Uppgifter om den del av produktionsresultatet som utgjordes av fisk som hölls kvar i odling till kommande år inhämtades inte.

Matfisk

Den totala produktionen av matfisk uppgick år 2006 till 5 734 ton i slaktad vikt, vilket motsvarar 6 754 ton i beräknad hel färskvikt. Det är 20 procent mer än 2005 års matfiskproduktion.

Den vanligaste arten för odling till konsumtionsfisk är regnbågslaxen eller regnbågen (*Oncorhynchus mykiss*). Slakten av matfisk avsåg till 90 procent regnbåge, eller 5 183 ton vilket omräknat till hel färskvikt motsvarar 6 116 ton. Detta är 23 procent över det föregående årets regnbågsproduktion.

Tablå 8 visar regnbågsproduktionen efter odlingsstorlek. Bland odlingar på 100 ton och mer har produktionen ökat från 4 196 till 5 233 ton mellan år 2005 och 2006. Bland odlingar mellan 10 och 50 ton har produktionen ökat från 268 till 423 ton under samma period.

Produktionen av ål (*Anguilla anguilla*) och röding (*Salvelinus alpinus*) ligger i nivå med uppgifterna för år 2005.

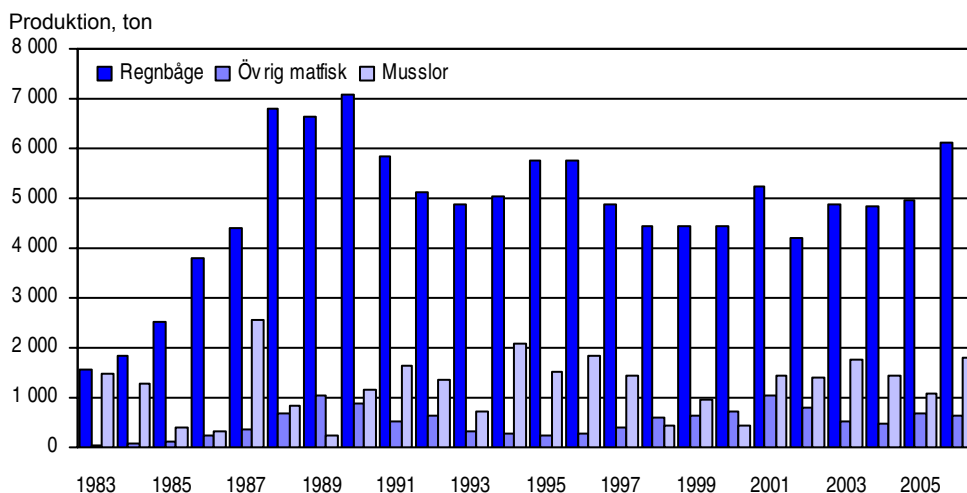
Produktionen av musslor (*Mytilus edulis*) kan variera kraftigt mellan olika år, bl.a. beroende på periodvisa skördestopp. Musselproduktionen 2006 uppgick till 1 791 ton jämfört med 1 069 ton år 2005.

Produktionen av odlade konsumtionskräftor uppgick till 5 ton.

Det finns anledning att förmoda att uppgiften avseende kräftproduktionen som redovisas i detta SM är underskattad. I rapporten "The development of crayfish culture in Sweden during the last decade", Hans Ackefors, 1997, redovisas att produktionen av odlade kräftor 1995 är 54 ton.

Diagram 3 visar utvecklingen av matfisk- och musselproduktionen från 1983 till 2006. Siffror över produktionen per odlad art i det svenska vattenbruket för samma period framgår även av tabell 4, sidan 13.

Diagram 3. Produktion av matfisk och musslor 1983 - 2006

Tablå 4.1. Produktion av matfisk 2006, ton

	Slaktad vikt	Hel färskvikt
Regnbåge	5 183	6 116
Lax och öring	2	3
Äl	172	191
Röding	377	444
Summa matfisk	5 734	6 754
Musslor	-	1 791
Kräftor	-	5
Ostron	-	-

Sättfisk

Den totala produktionen av sättfisk uppgick till 1 075 ton. Fisk som hållits kvar i odling eller överförts till annan odling, d.v.s. förts över till produktionsåret 2007, ingår ej.

Den vanligaste arten för odling till sättfisk är regnbåge. Sättfiskproduktionen år 2006 avsåg till 62 procent regnbåge, eller 671 ton. År 2005 var regnbåge i sättfiskproduktion 1 039 ton. Det var då 71 procent av det årets totala produktion av sättfisk.

Öring är den näst vanligaste sättfisken med 230 ton eller 21 procent av sättfiskproduktionen.

Tablå 4.2. Produktion av sättfisk 2006, ton

	Färskvikt
Regnbåge	671
Lax	49
Öring	230
Äl	..
Röding	123
Summa sättfisk	1 075
Kräftor	2

Matfisk inom havsbruket

29 procent av regnbågsproduktionen och hela musselskörden kom från kustbaserade odlingar vid havet. Denna odlingsform, d.v.s. vattenbruk bedrivs vid kust- och skärgårdsområden i havsvatten, brukar kallas "havsbruk". I tablå 5 sammanfattas matfiskproduktionen från det s.k. havsbruket.

Matfiskproduktionen av regnbåge redovisas i tablå 6 med fördelning på län, i tablå 7 med fördelning på kuststräcka och i tablå 8 med fördelning på odlings storlek.

Tablå 5. Matfiskproduktion inom havsbruket 1997 – 2006, hel färskvikt, ton

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Regnbåge	2 166	2 026	1 963	1 863	2 280	1 894	1 252	1 553	1 725	1 769
Lax	-	-	..	..	..	..	0	0	0	0
Musslor	1 425	455	925	443	1 444	1 382	1 742	1 435	1 069	1 791
Ostron	-	-	-	..	..	..	0	1	0	0

Tablå 6. Produktion av regnbåge till slakt per län 2006, hel färskvikt, ton

Län	Antal odlingar	Produktion, ton
Stockholm	7	114
Östergötland	3	123
Jönköping	3	4
Kalmar	6	12
Västra Götaland	7	1 077
Värmland	5	1 511
Dalarna	5	372
Gävleborg	5	19
Västernorrland	6	1 179
Jämtland	13	54
Västerbotten	4	1 231
Norrbottn	10	138
Övriga län ¹		282
Uppsala	-	
Södermanland	1	
Kronoberg	1	
Gotland	-	
Blekinge	2	
Skåne	2	
Halland	2	
Örebro	1	
Västmanland	-	
Hela riket	83	6 116

1) för att inte röja uppgifter om enskilda odlare
kan uppgifter inte lämnas för vissa län.

Tablå 7. Produktion av regnbåge till slakt inom havsbruket efter kuststräcka 2006, hel färskvikt, ton

Kuststräcka	Antal odlingar	Produktion, ton hel färskvikt
Norra ostkusten (län 21-25)	8	1 302
Södra ostkusten (län 01-09)	13	247
Syd- och västkusten (län 10-14)	2	220
Summa	23	1 769

Tablå 8. Produktion av regnbåge till slakt efter odlingens storlek 2006, hel färskvikt, ton

Odlingens storlek	Antal odlingar	Produktion, ton hel färskvikt
100,0 ton och däröver	13	5 233
50,0 - 99,9 ton	4	352
10,0 - 49,9 ton	13	423
0,5 - 9,9 ton	31	104
under 0,5 ton	22	4
Summa	83	6 116

Försäljningsvärden

Uppgifter om försäljningsvärdet av produktionen lämnades av många odlare, dock inte av alla. Det totala produktionsvärdet har ändå kunnat beräknas genom att kvantitetsuppgifter utan motsvarande värden multiplicerats med riksned-
värdet per art, vilket i sin tur framräknats på grundval av faktiskt redovisade uppgifter.

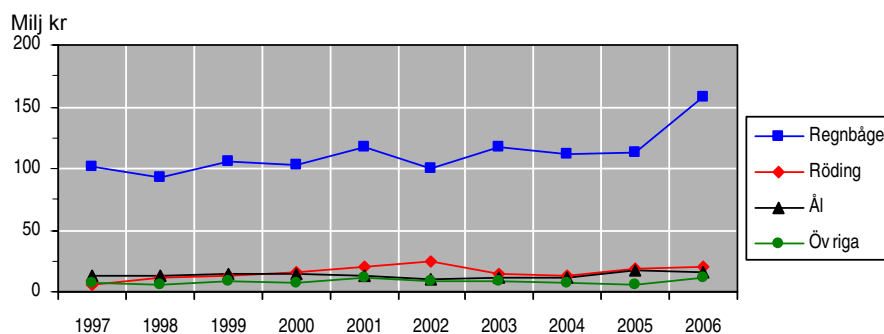
Matfisk

Det framräknade totalvärdet av matfiskproduktionen uppgick 2006 till 205 miljoner kronor, d.v.s. en ökning med 50 miljoner kronor eller 32 procent jämförelse med saluvärdet för år 2005.

Tablå 9.1 Matfisk-, kräftdjurs- och blötdjursproduktionens saluvärde 1997 – 2006, milj kr löpande priser

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Regnbåge	101,6	93,1	106,5	102,6	118,1	99,3	116,9	111,7	113,5	157,5
Röding	6,4	12,2	13,6	15,3	20,7	24,7	14,0	13,7	19,2	20,4
Ål	13,3	13,6	13,9	14,5	12,9	10,4	11,1	11,3	17,3	16,2
Övriga	7,0	5,4	9,2	7,2	10,9	9,1	8,8	7,0	5,7	11,2
Summa	128,3	124,2	143,2	139,7	162,5	143,5	150,7	143,7	155,7	205,3

Diagram 4.1 Matfisk-, kräftdjurs- och blötdjursproduktionens saluvärde 1997 - 2006, löpande priser

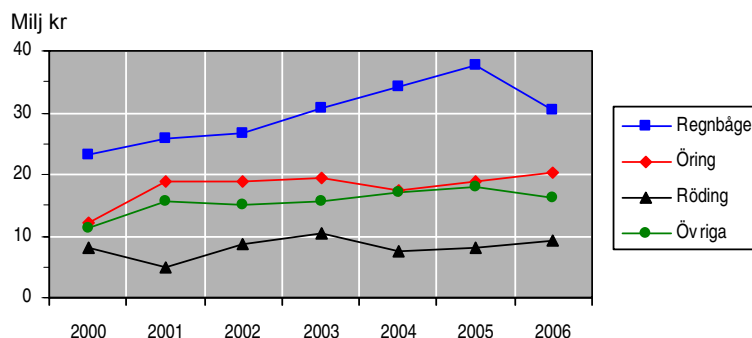
Sättfisk

Det framräknade totalvärdet av sättfiskproduktionen uppgick 2006 till 76 miljoner kronor, en minskning med 7 miljoner jämfört med år 2005. Fisk som hållits kvar i odling eller överförts till annan odling, d.v.s. förts över till produktionsåret 2007, ingår ej.

Tablå 9.2 Sättfisk-, sättkräftproduktionens saluvärde 2000 – 2006, milj kr löpande priser

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Regnbåge	23,3	25,8	26,7	30,6	34,3	37,7	30,3
Lax	4,7	7,4	5,9	4,0	6,8	7,3	6,4
Öring	12,1	18,9	18,9	19,4	17,5	18,9	20,2
Röding	8,1	4,9	8,6	10,3	7,4	8,2	9,3
Äl	3,1	3,7	4,0	2,7	4,7	5,8	4,2
Flodkräfta	0,8	1,2	0,7	0,4	0,5	0,8	1,3
Signalkräfta	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
Övriga	2,4	3,2	4,3	8,5	4,9	4,2	4,3
Summa	54,7	65,2	69,3	75,9	76,2	82,8	76,0

Diagram 4.2 Sättfisk-, sättkräftproduktionens saluvärde 2000 – 2006, löpande priser

Odlingsanläggningar

Den vanligaste formen för produktion av matfisk är s.k. flytande odling som avser odling i kassar. Denna odlingsform används både i insjöar och i kustvattnen. Genomsnittsstorleken per kasse i matfiskodlingar är cirka 666 m³. Andra anläggningsformer som används framför allt vid sättfiskproduktion är odling i dammar och i bassänger. Musslor produceras i repodlingar, en form av s.k. ned-sänkt odling.

I tablå 10.1 redovisas matfisk-, kräft- respektive musselproducenternas odlingsanläggningar för åren 1997 till 2006. Tablå 10.2 visar anläggningar för sättfiskproduktion år 2000 till 2006. Kombinerade mat- och sättfiskproduktionsanläggningar kan ingå i båda tabellerna beroende på odlarens redovisning i undersökningsblanketten. Fr.o.m. år 2000 inhämtades för första gången uppgifter uppdelade på matfisk- och sättfiskanläggningar. Det gör att uppgifterna inte är direkt jämförbara med åren 1996-1999. Ett stort antal anläggningar som tidigare redovisats för matfisk har efter uppdelningen redovisats som sättfiskanläggningar.

För odlare som ej uppgivit anläggningens omfattning har riksgenomsnittet för respektive anläggningstyp använts vid summeringarna. I tablå 11 visas utnyttjade odlingsband och vattenarealer inom musselodlingen. I tablå 12 redovisas dammanläggningar för de odlare som producerar kräftor.

Tablå 10.1 Kassar och andra anläggningar för odling av matfisk

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kassar										
antal	989	874	871	783	806	752	771	673	625	685
volym, 1 000 m ³	316	273	291	306	367	328	430	403	397	456
Dammar										
antal	138	142	143	82	110	99	84	79	81	73
volym, 1 000 m ³	217	222	210	146	227	189	161	158	230	206
Bassänger mm										
antal	583	625	616	426	356	300	346	334	344	346
volym, 1 000 m ³	7	8	7	4	4	3	4	4	4	4

Tablå 10.2 Kassar och andra anläggningar för odling av sättfisk

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kassar							
antal	244	275	311	304	280	313	335
volym, 1 000 m ³	36	73	40	38	33	40	44
Dammar							
antal	308	346	314	363	358	336	312
volym, 1 000 m ³	2 257	2 340	2 291	2 431	2 429	2 333	2 170
Bassänger mm							
antal	1 653	2 089	2 152	2 122	2 121	2 290	2 056
volym, 1 000 m ³	17	22	23	21	22	22	20

Tablå 11 Odlingsband och utnyttjad vattenareal för musselodlingar

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Odlingsband										
1 000 m	960	510	520	403	520	740	749	794	689	1 340
Vattenareal										
1 000 m ²	289	154	135	119	135	185	187	206	164	1 421

Tablå 12 Dammar för odling av matkräftor

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Dammar										
antal	825	700	688	646	601	652	508	572	559	419
volym, 1 000 m ³	1 584	1 360	1 425	1 059	996	1 166	1 030	1 003	1 056	937

Sysselsättning

Tablå 13 Sysselsättning inom vattenbruket 2006

	Antal personer	1 000-tal timmar
Matfisk		
Män	206	182
Kvinnor	40	28
Sätfisk		
Män	170	189
Kvinnor	23	21
Summa	439	420

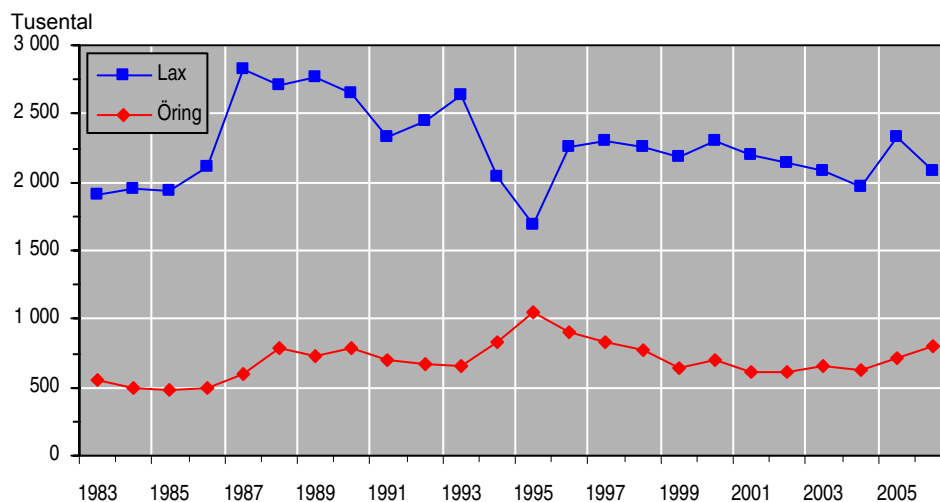
I frågeenkäten inhämtas uppgifter om såväl matfisk- som sätfiskverksamhet.

Den totala arbetsinsatsen inom vattenbruket år 2006 beräknas till 420 000 timmar (210 000 timmar för matfisk- och 210 000 timmar för sätfiskverksamhet). Mat- och sätfiskodlingar kan ingå i båda verksamheternas uppgifter varför uppdelningen är osäker. För odlare som ej uppgivit sysselsättningens omfattning har framräknade värden använts. Utgångspunkt har varit de redovisade uppgifterna om sysselsättning. Med hjälp av denna information och verksamhetens omfattning på blanketter med ej redovisad sysselsättning har skattningar av den totala sysselsättningen (antalet personer och timmar) inom respektive verksamhet gjorts.

Utsättning av lax- och havsöringsungar

Genom tillmötesgående från laxforskningsinstitutet (LFI) och fr.o.m. år 2000 baserat på uppgifter från Fiskeriverket, redovisas här uppgifter om utsättningar i älvar och på kust av odlade lax- och havsöringsungar. Sådana utsättningar har huvudsakligen gjorts i syfte att kompensera för förlusterna av naturliga reproduktionsområden genom utbyggnaden av vattenkraften i älvarna. Diagrammet nedan och tabell 1 och tabell 2 i tabelldelen har sammanställts efter en av LFI respektive Fiskeriverket genomförd enkät till berörda odlingar. Till siffrorna över utsättningarna i Väner och Vättern skall läggas mindre mängder lax- och havsöringsungar som inte rapporterats. Antalet utsatta lax- och havsöringsungar redovisas för åren 1983-1990 i tusental artificiella smoltenheter (asu). Från och med 1991 redovisas faktiskt antal.

Diagram 5. Utsättning av lax- och havsöringsungar 1983-2006

Tabeller

1. Antal laxungar utsatta i älvar och kustområden, 1000-tal

1. Number of fry of salmon released in rivers and coastal areas, thousands

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lule älv	566	550	477	575	560	552	534	546	538
Skellefte älv	119	125	121	128	136	109	121	122	123
Ume älv	115	105	89	97	106	98	93	110	24
Ångermanälven	213	206	238	214	215	212	211	212	218
Indalsälven	398	337	376	314	352	452	264	516	312
Ljungan	32	33	25	15	-	-	13	-	-
Ljusnan	220	86	219	198	196	183	183	199	213
Dalälven	243	230	227	229	176	212	226	225	236
Sthlms ström	-	-	4	3	5	5	3	3	10
Mörrumsån	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga	77	75	84	19	13	3	11	15	27
Summa Östersjön	1 983	1 747	1 860	1 792	1 759	1 826	1 659	1 948	1 701
Vättern, Vänern, Klarälven	141	237	243	205	221	112	170	191	211
Västkusten	138	200	195	198	165	146	144	196	173
Summa	2 262	2 184	2 298	2 195	2 145	2 084	1 973	2 335	2 085

2. Antal havsöringsungar utsatta i älvar och kustområden, 1000-tal

2. Number of fry of trout released in rivers and coastal areas, thousands

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lule älv	80	86	83	82	84	84	81	82	84
Skellefte älv	23	25	29	39	-	34	24	28	18
Ume älv	-	-	3	-	26	28	22	24	96
Ångermanälven	52	43	48	47	46	49	49	38	53
Indalsälven	105	69	92	102	88	88	67	75	93
Ljungan	12	7	16	26	40	45	23	36	36
Ljusnan	28	35	36	28	37	35	31	35	74
Dalälven	75	80	87	77	53	42	46	69	79
Sthlms ström	28	26	24	24	18	16	27	25	38
Mörrumsån	-	-	-	-	-	-	6	6	6
Övriga	184	191	181	117	170	185	198	210	167
Summa Östersjön	587	562	599	542	562	606	574	628	744
Vättern, Vänern, Klarälven	182	79	91	64	52	45	50	74	55
Västkusten	7	3	10	7	4	4	5	7	5
Summa	776	644	700	613	618	655	629	709	804

Källa: Laxforskningsinstitutet och Fiskeriverket.

3. Antal odlingar efter produktionsinriktning 2006**3. Number of holdings by production line in 2006**

	Matfisk	Sättfisk	Matkräftor	Sättkräftor	Musslor	Ostron
Stockholm	7	3	2	-	-	-
Uppsala	-	3	-	-	-	-
Södermanland	1	-	-	-	-	-
Östergötland	3	2	6	-	-	-
Jönköping	3	6	-	-	-	-
Kronoberg	1	4	9	-	-	-
Kalmar	7	2	12	1	-	-
Gotland	-	-	4	1	-	-
Blekinge	3	-	4	1	-	-
Skåne	4	5	15	1	-	-
Halland	2	2	6	2	-	-
Västra Götaland	8	4	11	2	16	1
Värmland	5	3	1	1	-	-
Örebro	1	6	-	-	-	-
Västmanland	-	-	-	1	-	-
Dalarna	5	10	-	-	-	-
Gävleborg	6	8	-	-	-	-
Västernorrland	6	2	-	-	-	-
Jämtland	16	10	-	-	-	-
Västerbotten	6	8	-	-	-	-
Norrbottn	11	8	1	-	-	-
Hela riket	95	86	70	10	16	1

4. Matfiskproduktion efter produktionsinriktning, hel färskvikt, ton**4. Production of food fish by production line, live weight, tonnes**

	Regnbåge	Lax	Äl	Röding	Öring	S:a matfisk	Musslor	Kräftor
1983	1 567	27	2	1	1	1 598	1 498	0
1984	1 849	59	12	1	1	1 925	1 278	0
1985	2 532	81	41	5	0	2 665	415	0
1986	3 785	160	51	22	2	4 028	325	1
1987	4 388	224	90	27	0	4 743	2 556	1
1988	6 783	363	203	77	0	7 456	858	3
1989	6 634	771	166	98	0	7 693	241	4
1990	7 100	602	157	90	4	7 975	1 163	8
1991	5 834	270	141	85	3	6 352	1 643	8
1992	5 124	388	171	73	2	5 782	1 353	8
1993	4 865	4	169	114	4	5 179	737	11
1994	5 029	7	160	105	4	5 327	2 095	10
1995	5 772	19	139	85	6	6 040	1 521	12
1996	5 778	0	161	100	0	6 075	1 821	10
1997	4 875	0	189	183	3	5 276	1 425	8
1998	4 457	0	204	347	4	5 040	455	9
1999	4 458	..	222	386	0	5 109	954	9
2000	4 452	..	273	395	0	5 171	443	7
2001	5 255	18	200	786	0	6 286	1 444	6
2002	4 183	6	167	608	0	4 987	1 382	6
2003	4 886	1	170	324	0	5 404	1 742	7
2004	4 851	1	158	328	0	5 338	1 435	6
2005	4 968	1	222	439	0	5 630	1 069	6
2006	6 116	3	191	444	0	6 754	1 791	5

Fakta om statistiken

Statistiken om vattenbruk - akvakultur - omfattar odling av alla slags djur och växter i vatten. Genom skilda odlingsaktiviteter påverkas därvid de naturliga ekosystemen eller skapas artificiella system med hög produktion av fisk, kräftdjur, blötdjur (musslor och ostron m.m.) eller alger.

I Sverige har extensiva former av fiskodling förekommit i hundratals år (t.ex. dammodlingar av karp och ruda). Under 1900-talets omfattande utbyggnad av vattenkraften har odling och utsättning av miljontals lax- och havsöringsungar tillkommit i syfte att kompensera för bortfallet av naturliga reproduktionsområden. Samtidigt har odling och utsättning i syfte att förstärka andra naturliga eller introducerade bestånd ökat i omfattning. Vidare har under 1980-talet ett ökande antal odlingar startat intensivodlingar av matfisk (främst regnbåge) och av blåmusslor. Under de senaste åren har intresset för att odla kräftor ökat.

Statistiken belyser produktionen inom svenskt vattenbruk samt speglar vattenbrukets företagsstruktur. Undersökningen har genomförts årligen sedan 1983.

Vattenbruksstatistiken används av en rad olika myndigheter, företag och organisationer,

Exempel på användare: Fiskeriverket, Jordbruksdepartementet, Miljödepartementet, Naturvårdsverket, Vattenfall, Domänverket, Vattenbrukarnas riksförbund, länsstyrelser, tidningar och tidskrifter, företag inom livsmedelsbranschen, forskningsinstitutioner,

Internationell rapportering, Eurostat, EU-institutioner, FAO, OECD,

Vattenbruksstatistiken tillgodoser både ett stort allmäninformativt behov och ett stort instrumentellt behov.

Detta omfattar statistiken

Undersökningspopulationen utgörs av samtliga odlingar, som av Fiskeriverket eller länsstyrelserna beviljats tillstånd att bedriva odling av fisk, kräftor, musslor m.m. (cirka 550 odlingar).

Statistiken avser år 2006. För jämförelse redovisas dessutom resultat för de närmast föregående åren.

År 2000 utökades undersökningen med frågor om odling av sättfisk. Även ett nytt avsnitt om sysselsättning infördes.

Definitioner och förklaringar

Odlad art. Regnbågslax är den vanligaste arten inom vattenbruket, både som mat- och sättfisk. Övriga betydelsefulla arter är lax och öring, röding, ål, musslor och kräftor.

Odlingens produktionsinriktning. Genom enkäten insamlas uppgifter om produkter avsedda för konsumtion (matfisk) och produkter som levererats för utsättning (sättfisk). Odlingar med båda inriktningarna förekommer.

Produktion. Produktionen anges i kilo uppdelat på art och användning (konsumtion/utsättning).

Försäljning. Fakturerat försäljningspris exklusive moms uppdelat på art och användning (konsumtion/utsättning).

Anläggningstyp. Vanligast förekommande är jorrdammar, kassar, bassänger och odling på band (musslor).

Sysselsättning. Antal personer och arbetstimmar uppdelat på kön.

Så görs statistiken

Undersökningen är en totalundersökning för samtliga odlingar i populationen. Uppgifterna insamlas med hjälp av en postenkät där odlaren fyller i uppgifter om inriktning, art, produktion och försäljningsvärde.

Uppgiftsskyldighet enligt SFS 2001:99 och SCB-FS 1992:20.

Resultat från denna undersökning publiceras årligen.

Statistikens tillförlitlighet

Enkätmaterial sänds under vintern till cirka 550 odlingar. Registrering, granskning och rättning av blankettuppgifter utförs. Påminnelse sänds ut till odlare som ej inkommit med blanketten. Oklara eller uteblivna enkätsvar föranleder ett uppföljningsarbete under våren, varvid kontakter tas med uppgiftslämnare och med lokala myndigheter.

Enkäten har besvarats av praktiskt taget samtliga odlingar vilkas verksamhet bedöms vara av betydelse för undersökningsresultaten. Detta efter att ett relativt omfattande påminnelsearbete och uppgiftskomplettering skett per telefon.

Tillförlitligheten i de enskilda odlingarnas produktionsuppgifter har inte prövats på annat sätt än att de jämförts med tidigare års uppgifter. I tveksamma fall har det uppgiftslämnande företaget kontaktats.

Jämförelser mellan olika register innehållande odlingar inom vattenbruksområdet har möjliggjort vissa kompletteringar av odlarregistret.

Bra att veta

Från och med år 2000 inhämtas även information om sysselsättning samt om produktion och försäljning av sättfisk. I övrigt har denna undersökning inte undergått några väsentliga förändringar i definitioner eller metoder. Jämförbarheten mellan åren är god.

Annan statistik

Vattenbruk för år 2005 redovisades i Statistiskt meddelande JO 60 SM 0601.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#) på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

The yield of Swedish aquaculture in 2006 was 5 734 metric tonnes of *food fish*, which when converted to round fresh weight is the equivalent of 6 754 tonnes. The dominating species was rainbow trout (6 116 tonnes in fresh weight), with 90 per cent of the total production of food fish. The production of arctic char amounted to 444 tonnes. The production of eel was estimated at 191 tonnes. Furthermore there were 1 791 tonnes of cultivated blue mussels and 5 tonnes of crayfish harvested.

The total value of the aquaculture production of *food fish* amounted to SEK 205 million, an increase from SEK 156 million in 2005. The dominating species was rainbow trout with SEK 158 million.

The production of *fish for stocking* was estimated at 1 075 tonnes. The dominating species was rainbow trout with 671 tonnes. The trout production amounted to 230 tonnes and char was estimated at 123 tonnes. The total value of the aquaculture production of *fish for stocking* amounted to SEK 76 million.

For compensatory purposes 2.9 million of fry of salmon and sea trout were released, mainly in rivers running into the Baltic.

The number of persons employed in Swedish aquaculture was estimated at 439 and the total number of working hours at 420 000.

List of tables

1. Number of fry of salmon released in rivers and coastal areas, thousands	12
2. Number of fry of trout released in rivers and coastal areas, thousands	12
3. Number of holdings by production line in 2006	13
4. Production of food fish by production line, live weight, tonnes	13

List of terms

Alger	Seaweeds
Antal arbetstimmar	Number of working hours
Bassäng	Raceway
Blåmusslor	Blue mussels
Damm	Pond
Blötdjur	Molluscs
Fiskslag	Species of fish
Flodkräfta	Noble crayfish
Färskvikt	Fresh weight
Försäljningsvärde	Sales value
Havsbruk	Mariculture
Havsöring	Sea trout

Inlandsvatten	Inland water
Kasse	Cage
Kräfta	Crayfish
Kuststräcka	Coastal district
Lax	Salmon
Län	County
Matfisk	Fish for consumption
Milj. Kr	Millions of Swedish kronor (SEK)
Musslor	Blue mussels
Mängd	Quantity
Odling	Holding
Ostron	Oyster
Regnbågslax	Rainbow trout
Röding	Arctic char
Signalkräfta	Signal crayfish
Skaldjur	Crustaceans
Slaktad vikt	Slaughtered weight
Summa	Total
Sysselsättning	Employment
Sättfisk	Fish for stocking
Ton	Metric tonnes
Vattenbruk	Aquaculture
Ål	Eel
Öring	Salmon trout
Övriga arter	Other species